

Han delte bl. a. ud af sine rige Kunstskatte til Slægt og gode Venner. Ogsaa Historisk Samfund havde han i Tankerne med en god Gave: H. F. Feilbergs nu sjældne og værdifulde »Jydske Ordbog« i 4 Bind. Det Værk vil tit være en god Hjælp for Redaktør eller Formand.

Og de inden for Hist. Samfund, der i kommende Tid bruger denne Ordbog i deres Arbejde, vil sikkert tit med en taknemmelig Tanke mindes Giveren og de Værdier, han baade som Kunstner og Menneske har sat ind i Tilværelsen.

For saa beskeden og stilfærdig Niels Holbak end færdedes, er der dog en meget mærkbar tom Plads efter ham. Ikke mindst inden for Hist. Samfund vil han savnes. Han har med sit friske Væsen parret med roligt Omdømme tit fundet frem til en god Løsning for Spørgsmaal, der laa for. Og med sit lyse, aabne Sind og sin stærke Tro paa Godhedens Magt, har Niels Holbak lyst op inden for Kredsen, hvor han færdedes.

Vi er mange, som skylder ham Tak!

Salomon J. Frifelt.

P. M. Gundersen

Den 16. November 1953 døde *Peder Marinus Gundersen*, Esbjerg. Han var født i Vejers i Oksby sogn den 2. oktober 1871 og tilhørte en slægt, der gennem flere led har haft hjemme i Oksby, Ål og Janderup sogne. Hans hustru overlever ham.

Hans mor var espige, og tidligt blev han fortrolig med fiskeriet. Som 8-årig kom han ud at tjene, var en tid landmand, men blev brolægger og flyttede ca. 1900 til Esbjerg. — Han glemte ikke

søen. I sine senere år færdedes han næsten daglig på havnen. Han glemte heller ikke sit fødesogn og det ejendommelige liv, der levedes derude i »æ bjærre«. Hans stærke sans for fortiden gjorde, at han blev et af Historisk Samfunds mest trofaste medlemmer. I mange år var han samfundets repræsentant i Eshjerg, uddelte årbogen, agiterede og skaffede os mange nye medlemmer.

Hvis ikke sygdom hindrede ham, var han altid en interesseret deltager i vore møder. Og han skrev en række fortrinlige afhandlinger til vor årbog, tildels efter redaktionens opfordring, i 1940: En aftægtskontrakt, i 1941: Skælgravning i Vadehavet, i 1947: Bærsamling i Eventyrets land, i 1948: Blåmuslingeskrabning, i 1951: Klitfårene i Ho-Oksby sogne, og nu i år bruger vi hans sidste større arbejde: Ravsamlere. Den sidste afhandling hviler en del på skriftlige kilder, men ellers er det hans dybe fortrolighed med livet i vestersognene, ældre folks fortællinger, vist navnlig hans moders, der gør hans arbejder så interessante og værdifulde. De er ikke blot materialesamlinger, rå gengivelser af folks fortællinger, men fremtræder i en gennemarbejdet fremstilling også med hensyntagen til trykt litteratur om emnerne.

Hans kærlighed til fødesognet bevirkede, at den samling til Oksby sogns historie, han efterhånden havde skaffet sig, og som han omhyggeligt ordnede i en lille kiste, efter hans død blev overgivet Ho-Oksby sogneråd, som værner om den, til den engang kan tjene som bidrag til en sognebog.

Også vort Samfud betænkte han med gaver. Således skænkede han os Kromanns store værk om Fanø, der efterhånden er ved at blive en sjældenhed. Endvidere har han ved en i 1949 indgået

overenskomst med Ho-Oksby sogneråd bestemt, at hvad der måtte blive tilbage af et oprindeligt beløb på 1000 kr., udsat til vedligeholdelse af hans forældres gravsted, 15 år efter vedligholdelsespligtens ophør, om ikke før, tilfalder Historisk Samfund for Ribe Amt.

Gundesen var en fornøjelig og trofast ven og en hyggelig arbejdsfælle. Han var vort samfunds æresmedlem og en af dets velgørere. Æret være hans minde!

H. K. Kristensen.

Thomas Uhre og hans samling

I *Tistrup* nye store og smukke skole, hvor også sognerådet har lokaler, vil der blive installeret en sjælden samling, skabt ved én mands virke.

Manden er *Thomas Thomsen Uhre*. Han tilhørte en gammel vestjysk slægt, der har mange medlemmer på vor egn, og som har spillet og stadig spiller en fremtrædende rolle her.

En stærk kærlighed til denne slægt og dens hjemstavn var drivfjederen for Thomas Uhres samlerflid. Det var hverken fortjeneste eller ære.

Han er født d. 11. december 1874 på Uhre Nygaard i Tistrup sogn som søn af gårdejer Jeppe Thomsen og hustru Kirsten Nielsen. Han døde påskemorgen 5. april 1953 og ligger begravet i sin bedstefars Thomas N. Uhres familiegravsted på Tistrup kirkegård.

Allerede som barn var Th. Uhre besjælet af en umættelig kundskabstrang. Den gav sig udslag på mange måder, således var han som dreng med sin fader til marked i Varde; for sine sparepenge købte